

Burgerplatform Minima Ridderkerk (BMR)

In Ridderkerk klinkt elke stem

In Ridderkerk wordt elke stem gehoord

Aan:

Het College van Burgemeester en Wethouders van Ridderkerk
t.a.v. wethouder L. Franzen
cc. Gemeenteraad van Ridderkerk, t.a.v. M.Slingerland@ridderkerk.nl

Ridderkerk, 4 feb 2022

Betreft: Ongevraagd advies Verkorten Beslistermijn Schuldhulpverlening gemeente Ridderkerk

Geacht College en Raad,

U heeft de raad middels een raadsinformatiebrief(RIB) 10 december jl. geïnformeerd over de voortgang verkorten Beslistermijn SHV. Deze maand (9) februari is deze RIB op de agenda van de commissie Samenleven gezet en is door de raadsfracties CU en SGP een gespreksnotitie Motie 2021-103 ingediend.

Het Burgerplatform Minima Ridderkerk brengt bij deze een ongevraagd advies uit over bovengenoemd onderwerp. Hieronder wordt ingegaan op de RIB en de gespreksnotitie.

Toelichting / metingen

In de toelichting in de raadsinformatiebrief is het resultaat van de meting van de dossiers opgenomen voor de periode sept. t/m 15 nov: 26 aanmeldingen waarvan 15 doorgezet naar plangroep: 3 beschikkingen binnen 8 weken, 12 dossiers niet en in afwachting van. Hoewel de aantallen wellicht (te) laag zijn, lijkt ons dit beeld niet echt geruststellend. Een vergelijking met de situatie hiervoor wordt ook niet gemaakt. Kennelijk zijn er – in de oude situatie - helemaal geen doorlooptijden beschikbaar behalve aantallen toegewezen of afgewezen beschikkingen.

In de tekst onder het kopje resultaten staat: “Op basis van vorenstaande kunnen we concluderen dat de beslistermijnen vallen binnen de Verordening gestelde termijn (van 8 weken?)”. Van 12 dossiers is dat blijkbaar nog niet. Worden die “on hold” gezet om te voorkomen dat de teller van 8 weken gaat lopen?

Opmerkelijk is ook dat de motie in juni is aangenomen en pas in september wordt gestart met meten. Dat is wel even schrikken.

Resultaten en werkwijze

U beschrijft de nieuwe werkwijze van de gemeente en wat Plangroep doet. Maar u geeft aan dat deze werkwijze met de aanbesteding is ingezet en de afhandeling binnen 4 weken bemoeilijkt.
Is de aanbesteding nu een bottleneck voor een kortere beslistermijn?

In uw analyse wordt aangegeven dat een belangrijke oorzaak de meer complexere casuïstiek is en dat dat ook maatwerk vraagt.

Automatisering middels een nieuwe applicatie als opgenomen bij ontwikkelingen kan zeker bijdragen aan maar is veelal ondersteunend en juist minder effectief in deze veel voorkomende complexe situaties voor een tijdige afgifte van de beschikking.

Plangroep

U geeft aan dat Plangroep meer tijd nodig heeft voor het aanvullend onderzoek alsmede voor bijv. het motiveren van de inwoner. Vrijwilligersorganisaties betrokken bij de SHV uiten regelmatig hun klachten over de zeer gebrekkige dienstverlening van Plangroep. Plangroep heeft in deze een slecht trackrecord. Zie ook de Radaruitzending: <https://radar.avrotros.nl/uitzendingen/gemist/item/dieper-in-de-schulden-door-budgetbeheerder-plangroep-radar-checkt/>

De langere doorlooptijden bij Plangroep zijn al veel langer een probleem als ook het ontbreken van een goed werkende voortgangsbewaking bij deze organisatie. Vanuit plangroep krijgt de vrijwilligersorganisatie als SHM nauwelijks verzoeken voor de cliënten die zij ondersteunen, worden zij niet actief benaderd en pas als het echt klem loopt. Wederom een gemiste kans. Wie moet nu wie motiveren?

Het lijkt ons raadzaam dat u een voortgangsrapportage opstelt die inzicht in de "prestaties" van Plangroep en de raad hierover wordt geïnformeerd.

En dan ook nog de verwijzing over het haperen van het niet tijdig aanleveren van stukken ed. door de doelgroep. Dat kan zeker invloed hebben, maar dat was toch al van te voren bekend dat mensen met schulden veelal niet die regie op hun leven hebben zoals ze zelf zouden willen! En beperkingen als laaggeletterdheid, missen van financieel inzicht of de misère waarin de mensen soms ook kunnen zitten, waren er altijd al.

Ontwikkelingen

U somt op in de RIB met welke ontwikkelingen u bezig bent. Dat gaat echter vooral over het traject na afgifte van de beschikking. Prima om ook dat (veel te) langdurige traject te verkorten en zo snel mogelijk te beginnen met de daadwerkelijke sanering van de schulden. Het verandert echter niets aan de versnelling/verkorting van de beschikkingstermijn van het 1^e traject.

Duidelijk is dat de door de raad uitgesproken ambitie bij lange na niet wordt gehaald en in ruim van een kwart van de aanmeldingen is er zelfs geen eerste gesprek geweest. De analyses zijn zeer beperkt en leveren weinig of geen informatie op wat nu al verbeterd kan worden. Afwachten tot een nieuwe applicatie klaar is en de werkwijze is geïmplementeerd zonder opgave van tijdspad is een open einde. Met ook nog de onzekerheid of überhaupt de wettelijke termijn van 8 weken wordt gehaald nog los van de ambitie van 4 weken.

Is dat nu in het belang van de burger en vooral voor de kwetsbaren onder ons?

Een nieuwe werkwijze + applicatie alleen, waarnaar verwezen wordt, is o.i. onvoldoende om de termijnen te halen. De beschikking zelf is niet anders geworden en de wet, buiten het stellen van een termijn, ook niet.

Het vervolg

Het college noemt geen termijn, er wordt meer tijd gevraagd maar ook wordt niet aangegeven hoe bijvoorbeeld op de korte termijn er al echte verbeteringen zijn door te voeren.

De wet is per 1 januari 2021 in werking getreden en genoemde eventuele wisselwerking met de raad na de zomervakantie + formuleren van keuzes en oplossingen etc.(gespreksnotie Motie 2021-103), kan het zo maar weer 2023 worden. En daarbij nog steeds de grote vraag: werkt het dan tenminste binnen de 8 weken (wettelijke norm) met een ambitietermijn van 4 weken?

Het gaat niet zozeer om hoe het georganiseerd wordt maar dat de mensen veel sneller geholpen aan een beschikking. Die duidelijkheid en hulp is echt essentieel om uit die kwetsbare positie te komen en eindelijk weer iets op te kunnen opbouwen.

Uitvoeringskracht

De personele (onder)bezetting zowel kwaliteit als kwantitatief lijkt ons een belangrijk onderdeel van de oplossing. Betrokkenheid, nakomen afspraken, extra inzet op verzamelen gegevens, monitoren en ook actief erop af maken het echte verschil. Het gaat ook om de gewenste houding en gedrag in dit traject en ook de inzet om de termijnen echt te (durven) willen halen.

In ons advies van april vorig jaar over **het Plan Extra inzet voorkomen problematische schulden** hebben wij u al geattendeerd op het inzetten van extra menskracht:

*“Onze zorg is echter dat er nu al vaak **onvoldoende uitvoeringscapaciteit** beschikbaar is voor de taken in dit deel van het sociale domein. De uitrol van de voorgestelde regelingen zal veel meer vergen van de gemeente. Alleen al de wettelijke verplichting van de gemeente om per 1 januari dit jaar om alle inwoners die schulden maken proactief te benaderen en een persoonlijk gesprek te hebben. En dat is nog maar de start van een langdurig traject.”*

Zet er bijvoorbeeld een echt en stevig team erop, spreek targets af, en als de applicatie nog niet klaar is, doe zelf het basiswerk tijdelijk met meer mensen. Het is leerzaam en je kan je werkprocessen verder verbeteren.

Oproep aan college en raad

Nieuwe werkwijzen en een snellere doorloop van de procedure vragen tijdelijk extra menskracht. Kosten gaan voor de baat uit, dat weet toch iedereen. Wij doen hierbij die oproep aan zowel uw college als de raad.

De raad zou thans de vraag kunnen/moeten stellen aan uw college “wat heeft u **NU** van ons nodig” om die ambitie min. 4 en max 8 echt waar te maken en bijv. medio dit jaar 2022 operationeel te zijn. En wij weten zeker dat vrijwilligersorganisaties in de SHV hun steentje daaraan willen bijdragen.

Wij attenderen u op het recente onderzoek van Deloitte samen met ING, NIBUD en Universiteit Leiden naar de financiële gezondheid van Nederlandse huishoudens.

<https://www2.deloitte.com/nl/nl/pages/financial-services/articles/financiele-gezondheid-nederland.html>

De resultaten benadrukken dat 73% van de Nederlandse huishoudens stappen moet zetten om hun financiële gezondheid te versterken. Dat geldt zeer zeker voor mensen met schulden en olopemde betalingsachterstanden.

Participatie

Ons platform heeft eind 2020 formeel advies uitgebracht over de beslistermijn. Deze raadsinformatiebrief over zo’n belangrijke regeling hebben wij recentelijk zelf uit de raads- en commissiestukken gehaald. Je mag je afvragen of dat nu de vorm van participatie gemeente Ridderkerk 2022 zou moeten zijn. We doen het nu maar via een ongevraagd advies. Overigens hebben wij samen met het MBR zelf een evaluatie Participatie Ridderkerk opgesteld met een visie voor de komende jaren.

In afwachting van uw reactie,

Namens het Burgerplatform Minima Ridderkerk

Ger Scholtens, voorzitter

Elvera Roos-Voogt, secretaris